

KONSULENTENS DAGBOG

Jette Søholm Petersen

Af Chefkonsulent Jette Søholm Petersen, Videncentret for Landbrug, Økologi

Årsager til variation i slagtekyllingeflokkes vægt – Sammenhæng mellem produktionsfaktorer og CV-tal i KIK

Slagtekyllingeflokkes vægtspredning (CV-tal) minimeres, når kyllinger er efter yngre forældredyr og opnår en høj 34-dages vægt via dygtig driftsledelse (optimal fodring og pasning). Det viser KIK-databasen. Efter en tilvænningsperiode vil CV-tallet blive ligeså vigtig en produktionsparameter som foderudnyttelse, slutvægt, dødelighed og trædepudepoint. Den sikreste måde at bestemme CV-tal er online på slagtetidspunktet, så det gavner slagtekyllingeblandens konkurrenceevne, at slagterierne er begyndt at oplyse CV-tal til deres kyllingeproducenter.

Indledning

Slagtekyllingeblandens har altid fokuseret på at opdrætte slagtekyllingeflokke der er så ensartede som muligt, og som opfylder kundernes ønsker. I denne sammenhæng er kyllingeflokkens gennemsnitlige slagtevægt og den variation/spredning, der er omkring gennemsnitsvægten to vigtige parametre. På verdensplan er der indsamlet en del viden om, hvilke faktorer der påvirker spredningen i en kyllingefloks slagtevægt. I Danmark indsamler de to store fjerkræslagerier data om slagtekyllingeflokkes vægtspredning – udtrykt ved CV-tallet, der står for variationskoefficienten, og beregnes som standardafvigelsen i procent af gennemsnitsvægten. Slagtekyllingeproducenterne får nu oplyst CV-tallet for hver flok slagtekyllinger de leverer, sammen med alle de andre oplysninger om flokkens vægt og øvrige kvalitetsegenskaber, som de plejer at få. Danpo har beregnet CV-tal for kyllingeflokken i mere end 2 år og har allerede inddraget CV-tallet i afregningen af kyllingerne. Jo lavere CV-tal, jo større tillæg får landmanden til afregningen pr. kg kylling. Siden efteråret 2014 har KIK-databasen opsamlet CV-tal for alle slagtekyllingeflokke, der slagtes hos Danpo og HKScan Danmark. Derfor kan man nu undersøge, om der er nogle produktionsfaktorer, der har større betydning for en kyllingefloks CV-tal end andre.

Formålet med denne artikel er at vise hvilke produktionsfaktorer, der umiddelbart ser ud til at påvirke CV-tallet. Da der endnu kun er tale om en pilotundersøgelse, er resultaterne foreløbige. Forhåbentlig kan slagtekyllingeproducenten sammenligne resultaterne med de erfaringer, han har fået fra sin egen produktion og på den måde bruge resultaterne til at vælge, hvilken strategi han fremover vil benytte for at minimere kyllingeflokkens CV-tal.

Metode

Undersøgelsen er udført på kyllinger fra rotation nr. 7 i 2014. Gennemsnitsresultater for 18 slagtekyllingeproducenter, der havde afsluttet rotation 7 den 20. oktober 2014 er medtaget. Det er gennemsnitsresultater for hele rotationen for hver producent, der indgår i analysen, dvs. hvis producenten råder over flere huse, er det gennemsnitstal for alle husene, der er undersøgt. Alle producenterne har givet Videncentret for Landbrug lov til at se deres produktionsresultater.

Resultater

Som det fremgår af tabel 1, er der i teorien mange faktorer, som påvirker slagtekyllingeflokkens CV-tal. Erfaringerne fra det udenlandske avlsfirma (Hubbard) er, at de faktorer, der har størst betydning for CV-tallet er:

1. Sygdom i kyllingernes første leveuge.
2. Ikke optimale opstartsforhold.
3. Sygdom i slutningen af vækstperioden.
4. Blanding af kyllinger fra forskellige forældredyrflokke, foder med mangelfuldt aminosyreindhold og mangelfuld ventilation.

Denne viden er god at have som baggrund, når vi undersøger, hvordan CV-tallet varierer i forhold til nogle af de produktionsfaktorer, der registreres for danske kyllingeflokke i KIK-databasen.

Når alderen på forældredyrene sættes i forhold til kyllingernes CV-tal, som det er gjort i figur 1, kan man (med lidt god vilje) se en lineær sammenhæng,

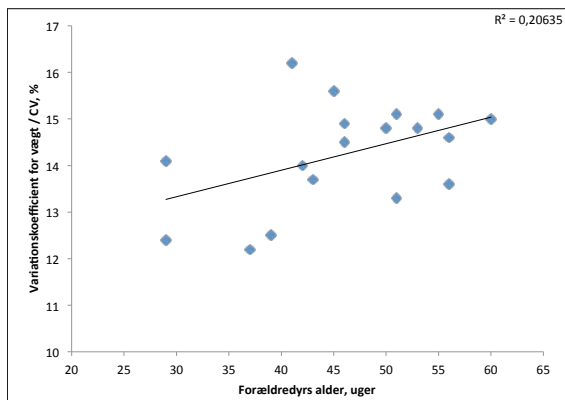
der viser, at jo ældre forældredyrene er, jo højere bliver kyllingeflokkens CV-tal. Dette kan forklares ved, at ældre forældredyr af helt naturlige årsager lægger større æg, hvilket øger den naturlige variation. Der er også rugeægsproducenter som fortæller, at rugeæggen bliver mere uens i vægt, jo ældre hønerne bliver. Vi er netop i gang med boksforsøg, som forhåbentlig vil give lidt mere konkret viden på dette område.

Som det kan ses i figur 2 viser KIK-data, at jo højere kyllingernes vægt er på dag 34, jo lavere bliver CV-tallet. Dette kan forklares ved, at jo hurtige kyllingerne vokser, jo mere ensartet bliver deres vægt. Denne sammenhæng er ikke overraskende, da alle kyllingeproducenter ved, at der ikke må være problemer med opstart, foder eller klima, hvis man skal opnå top tilvækstresultater.

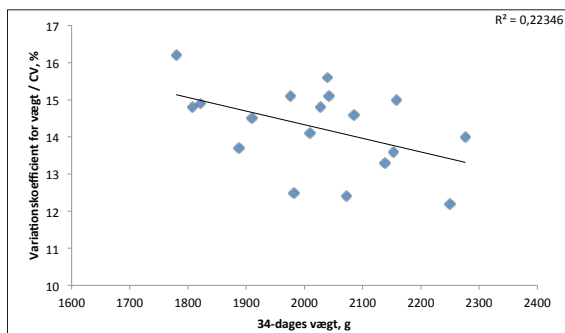
Der er mange kyllingeproducenter, som undersøger hvilket hvedeprogram, der er mest optimalt for dem at anvende til slagtekyllingerne. Hvis man inddrager CV-tallet i den beslutning, kan det være, man slet ikke vil anvende egen hvede til kyllingerne. Som det ses i figur 3, viser KIK-data en tendens til at CV-tallet er lavere for flokke, der ingen hvede har fået sammenlignet med dem, der har fået 10 % eller mere hel hvede. Man skal dog huske, at hvis foderets aminosyreindhold er for lavt, vil CV-tallet øges. Det kan derfor ikke udelukkes, at der er andre faktorer ved foderets sammensætning end hvedeprocenten, som har påvirket CV-tallet.

Tabel 1. Sammenligning af produktionsfaktoreres betydning for slagtekyllingeflokkes vægtspredning (Kilde: Hubbard Technical Bulletin, juni 2006)

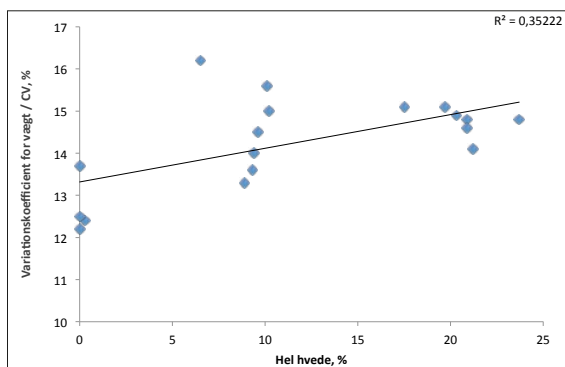
Faktor	Betydning for CV
Uensartet forældredyrsopdræt	X
Mangelfuld forvarmning af lagrede rugeæg	XX
Blanding af kyllinger med forskellig forældredyrsalder	XXX
Ikke optimale opstartsbetin- gelser	XXXXX
Sygdom i 1. leveuge	XXXXXX
Sygdom i slutningen af vækst- perioden	XXXX
Foder med mangelfuldt amino- syreindhold	XXX
Mangelfuld ventilation (høj [NH ₃], ringe luftskifte)	XXX
Mangelfuld tilpasning af vand- og foderstreng	XX

Figur 1. Sammenhæng mellem forældredyrsalder og CV-tal. KIK-data fra 18 tilfældige producenter, der havde afsluttet rotation 7 i 2014 d. 20. oktober 2014.

Figur 2. Sammenhæng mellem 34-dages vægt og CV-tal. KIK-data fra 18 tilfældige producenter, der havde afsluttet rotation 7 i 2014 d. 20. oktober 2014.

Figur 3. Sammenhæng mellem % hel hvede og CV-tal. KIK-data fra 18 tilfældige producenter, der havde afsluttet rotation 7 i 2014 d. 20. oktober 2014. →

Sammenfatning og konklusion

De undersøgte KIK-data tyder på, at kyllinger efter unge forældre opnår et lavere CV-tal, end hvis forældrene er ældre, og hvis kyllingerne fodres og passes optimalt - dvs. via dygtig driftsledelse. For at få mere sikre konklusioner ud af denne undersøgelse, vil vi gerne analysere data fra de enkelte stalde og ikke kun inddrage holddata. Jeg har derfor bedt KIK Styregruppen om lov til at få data fra alle huse i rotation 7 og 8 i 2014 udleveret til en grundigere analyse. Resultaterne heraf vil forhåbentlig kunne præsenteres i foråret 2015. Den sikreste måde at

bestemme CV-tal er online på slagtetidspunktet. Efter en tilvænningsperiode vil CV-tallet blive ligeså vigtig en produktionsparameter som foderudnyttelse, slutvægt, dødelighed og trædepude point.

Anerkendelser

Denne undersøgelse blev udført under et projekt finansieret af Fjerkræafgiftsfonds- og LD midler. Mange tak til de slagtekyllingeproducenter, der har givet Videncentret for Landbrug lov til at se deres produktionsresultater.

Se 'European Agricultural Fund for Rural Development' (EAFRD)